

**PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU PLACÓWEK SZKOLNO – WYCHOWAWCZO – REWALIDACYJNYCH
W CIESZYNIE**

na rok szkolny 2025/26

SPIS TREŚCI:

Wstęp

ROZDZIAŁ I

Podstawa prawna programu wychowawczego

ROZDZIAŁ II

Misja szkoły.

ROZDZIAŁ III

Sylwetka absolwenta

ROZDZIAŁ IV

Cele ogólne

ROZDZIAŁ V

Struktura oddziaływań

wychowawczych Rozdział VI.

Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2024/25

Rozdział VII

Harmonogram działań.

Rozdział VIII

Ewaluacja.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Placówek Szkolno Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Cieszynie na rok szkolny 2024/25 opiera się na wartościach ustalonych przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski. Program ten jest zgodny ze statutem szkoły oraz wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania.

Główne założenia programu to:

- **Współpraca całej społeczności szkolnej:** Wychowanie jest wspólnym zadaniem rodziny i szkoły, uwzględniającym wolę rodziców oraz priorytety edukacyjne państwa.
- **Wszechstronny rozwój uczniów:** Szkoła dba o rozwój fizyczny, emocjonalny, intelektualny, duchowy i społeczny uczniów.
- **Profilaktyka problemów dzieci i młodzieży:** Działania wychowawcze są wspierane przez profilaktykę, skierowaną do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program ten jest integralną częścią szkolnego zestawu programów nauczania i spełnia wymagania podstawy programowej. Określa on cele kształcenia oraz zadania wychowawcze, uwzględniając różne formy oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie szczegółowej diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów oraz czynników chroniących i ryzyka w środowisku szkolnym. Uwzględnia on zagrożenia związane z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także inne problemy występujące w szkole.

Program opiera się na:

- Wynikach nadzoru pedagogicznego dyrektora.
- Raportach z programu „Nawigacja w każdą pogodę”
- Ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego z roku szkolnego 2024/2025.
- Wnioskach i analizach zespołów przedmiotowych i wychowawczych.
- Innych ważnych dokumentach i spostrzeżeniach nauczycieli, uczniów i rodziców.

Głównym celem programu jest wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym

elementem jest również kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- **Znajomość założeń programu:** Uczniowie, rodzice i wszyscy pracownicy szkoły powinni być dobrze zaznajomieni z założeniami programu.
- **Zaangażowanie całej społeczności szkolnej:** Wszyscy członkowie społeczności szkolnej powinni aktywnie uczestniczyć i współpracować w realizacji zadań określonych w programie.
- **Respektowanie praw i kompetencji:** Prawa wszystkich członków społeczności szkolnej oraz kompetencje organów szkoły (dyrektor, Rada Rodziców, samorząd uczniowski) muszą być respektowane.
- **Współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym:** Szkoła powinna współpracować z organizacjami pomocowymi wspierającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną.
- **Współodpowiedzialność za efekty:** Cała społeczność szkolna powinna czuć się współodpowiedzialna za efekty realizacji programu

ROZDZIAŁ I

Podstawa prawna programu wychowawczo-profilaktycznego.

Działania wychowawcze podejmowane przez szkołę służące wspieraniu wszechstronnego rozwoju oraz kształtowaniu postaw połączone są z działaniami profilaktycznymi, które umożliwiają korygowanie deficytów i tym samym przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom lub wspieraniu wychowanków w trudnych sytuacjach. Program uwzględnia treści kształcenia dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów oraz do potrzeb środowiska szkolnego, rodzinnego i lokalnego. Powstał w oparciu o wyniki obserwacji, badań ankietowych i konsultacji z rodzicami, nauczycielami i uczniami. Program uwzględnia priorytety polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2025/26:

1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejści do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej – kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych
3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole – kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów
4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych
5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w sieci. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej
6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców, Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
7. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).

- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich. (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026.
- Statut ZPSWR
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w ZPSWR

ROZDZIAŁ II

Misja szkoły.

Misją Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Cieszynie jest przygotowanie niepełnosprawnych uczniów do samodzielności i aktywności życiowej, uwzględniając ich indywidualne potrzeby i możliwości. Proces ten odbywa się na trzech etapach edukacyjnych.

Podstawowymi zasadami pracy szkoły są:

- **Indywidualizacja:** Dobór najefektywniejszych metod rewalidacyjnych i dydaktyczno-wychowawczych.
- **Bezpieczeństwo i akceptacja:** Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, poszanowania godności i akceptacji dla każdego ucznia, niezależnie od jego wyglądu, pochodzenia, stanu intelektualnego i statusu materialnego.
- **Kompensacja braków i wzmocnienie mocnych stron:** Skupienie się na kompensacji braków ucznia oraz wzmocnieniu jego mocnych stron poprzez rozwój zainteresowań i stwarzanie warunków do osiągnięcia sukcesów.
- **Działania profilaktyczne:** Promowanie zdrowego stylu życia i zapobieganie zachowaniom ryzykownym i problemowym.
- **Wsparcie dla ucznia i rodziny:** Opieka nad uczniem i jego rodziną, zapewnienie poradnictwa pedagogicznego, psychologicznego, prawnego i socjalnego.
- **Integracja ze środowiskiem:** Współpraca z placówkami oświatowymi i instytucjami pomocowymi oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku szkoły.

Szkoła realizuje swoją misję również przy pomocy działającego przy niej Stowarzyszenia.

Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Cieszynie stawia na wysoką jakość kształcenia, wychowania i opieki, opierając się na Indywidualnych Programach Edukacyjno-Terapeutycznych. Placówka jest nowoczesna, otwarta i przyjazna dla dzieci, a jej struktura opiera się na współpracy nauczycieli, uczniów i rodziców.

Kluczowe aspekty działalności szkoły to:

- Przygotowanie do życia:** Uczniowie uczą się radzić sobie z porażkami i przygotowują się do aktywnego i twórczego życia w zmieniającej się rzeczywistości.
- Rozwój zainteresowań i talentów:** Szkoła jest miejscem, gdzie uczniowie odkrywają i rozwijają swoje pasje, czerpiąc radość i satysfakcję z własnej pracy.
- Edukacja patriotyczna i kulturowa:** Szkoła kształtuje miłość do Ojczyzny, poszanowanie dziedzictwa kulturowego oraz otwartość na wartości kultur Europy i świata.
- Szacunek i tolerancja:** Budowanie postawy szacunku i tolerancji oraz wsparcie dla osób dotkniętych trudną sytuacją, np. związaną z wojną.
- Wszehstronny rozwój:** Szkoła wspiera rozwój intelektualny, społeczny i psychiczny uczniów, zapewniając pomoc psychologiczną i pedagogiczną.
- Współpraca z rodzicami:** Dyrekcja, nauczyciele i pracownicy szkoły wspierają rodziców w wychowaniu ich dzieci.

Misją szkoły jest uwrażliwianie uczniów na prawdę, dobro i piękno, co ma ich przygotować do podejmowania odpowiedzialnych decyzji. Kluczowe wartości to wzajemny szacunek i uczciwość, które są fundamentem życia w społeczeństwie i państwie. Szkoła kładzie duży nacisk na przekazywanie dziedzictwa historycznego i kulturowego oraz kształtowanie postaw patriotycznych

ROZDZIAŁ III

Sylwetka absolwenta.

Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Cieszynie stawia sobie za cel wszechstronne przygotowanie osób niepełnosprawnych do satysfakcjonującego funkcjonowania w społeczeństwie. Kluczowe jest, aby uczniowie podejmowali decyzje na miarę swoich możliwości, z poczuciem odpowiedzialności za własny rozwój.

Główne dążenia placówki obejmują:

Wszechstronny rozwój: Przygotowanie uczniów do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Odpowiedzialność za rozwój: Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji i odpowiedzialności za własny rozwój

Satysfakcjonujące funkcjonowanie: Zapewnienie warunków do osiągnięcia sukcesów i satysfakcji z życia.

Pragniemy, by uczeń kończący dany etap edukacyjny posiadał następujące cechy:

Absolwent Szkoły Podstawowej niepełnosprawny intelektualnie w stopniu lekkim:

- umie zachować się w sytuacjach ryzykownych zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu
- rozumie, że reguły i przepisy są po to, aby ułatwiać ludziom życie i dawać poczucie bezpieczeństwa
- dąży do rozwoju własnego, kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia
- rozumie, że każdy człowiek jest osobą niepowtarzalną i wartościową
- ma poczucie własnej wartości, szanuje poglądy i przekonania innych
- wypełnia powierzone mu obowiązki, przewiduje skutki działań i ponosi za nie odpowiedzialność
- potrafi podejmować samodzielne decyzje i rozwiązywać problemy
- właściwie reaguje na poczucie winy i krzywdy, ukształtowaną stałą sprawność w czynieniu dobra
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu, tradycje szkoły
- ma poczucie przynależności regionalnej i narodowej oraz prezentuje postawy patriotyczne
- tworzy i uczestniczy w kultywowaniu tradycji szkoły, miasta, regionu, państwa
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych. Wie, do kogo się zwrócić w sytuacji zagrożenia .
- posiada wiedzę na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą, posiada umiejętności cyfrowe , z krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.
- posiada podstawową wiedzę na temat szkodliwości używek w tym środków psychoaktywnych i ich pochodnych
- dba o rozwój własnych zainteresowań i pasji, w prawidłowy sposób organizuje czas wolny
- podejmuje działania służące zdrowiu, rozwija swoją sprawność fizyczną i utrzuca nawyk aktywności ruchowej, posiada umiejętność udzielania pierwszej pomocy.
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- dba o środowisko przyrodnicze

- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- przyjmuje właściwą postawę w środowisku szkolnym i rodzinnym i społecznym, rozumie potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy.

Absolwent Szkoły Podstawowej -niepełnosprawny intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym: na miarę swoich możliwości

- stara się kierować się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności
- zna i stara się stosować zasady dobrych obyczajów i kultury bycia
- zna i stosuje formy grzecznościowe
- zna podstawowe wartości i jej znaczenie, próbuje postępować zgodnie z nimi
- potrafi określić własne potrzeby
- dąży do zaspokojenia swoich potrzeb w sposób społecznie akceptowany
- stara się radzić sobie z trudnymi emocjami
- szanuje cudzą własność i mienie społeczne
- zna czynniki zagrażające zdrowiu
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi.
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),siada podstawowe umięję
- ma ukształtowane poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz prezentuje postawy patriotyczne
- nawiązuje poprawne kontakty społeczne, potrafi poprawnie zachować się w miejscach publicznych
- współdziała w grupie Integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- zna pojęcia „dom”, „rodzina”, zna swoje miejsce w rodzinie, oraz funkcje pełnione przez poszczególnych członków rodziny
- uczestniczy w życiu szkoły i środowiska lokalnego
- ma poczucie przynależności narodowej
- szanuje przyrodę, wykazuje zachowania proekologiczne
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych. Wie, do kogo się zwrócić w sytuacji zagrożenia
- posiada wiedzę na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą.
- dba o higienę i wygląd zewnętrzny

- zna zasady zdrowego stylu życia oraz dba o swoją aktywność fizyczną jako jego podstawę
- dąży do rozwoju własnych zainteresowań i pasji, w prawidłowy sposób organizuje czas wolny.

Absolwent Szkoły Przynależącej do Pracy, niepełnosprawny intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym: na miarę swoich możliwości

- ma ukształtowane poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz prezentuje postawy patriotyczne,
- ma świadomość własnej tożsamości, akceptuje sam siebie
- samodzielnie podejmuje decyzje, zgodnie z ustaloną hierarchią potrzeb
- ma ukształtowany system wartości; jest przygotowany do rozpoznawania podstawowych wartości
- nawiązuje pozytywne relacje z ludźmi, integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- zna i akceptuje psychiczne, fizyczne i społeczne atrybuty dorosłości
- dba o własne zdrowie i zna czynniki zagrażające zdrowiu i bezpieczeństwu oraz sposoby unikania zagrożeńrytycznej analizy informacji
- umie zachować się w sytuacjach ryzykownych zagrażających bezpieczeństwu
- posiada podstawową wiedzę na temat szkodliwości używek w tym środków psychoaktywnych i ich pochodnych
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego,
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemoc, uzależnień behawioralnych),
- umie poszukiwać pomocy w sytuacjach zagrożenia
- posiada wiedzę na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą.
- zna i rozumie prawa obywatelskie
- uczestniczy w kultywowaniu tradycji szkoły, miasta, regionu, państwa
- ma poczucie przynależności regionalnej i narodowej
- bierze aktywny udział w życiu rodziny
- dostrzega konieczność wykonania określonej pracy, zadania, stara się być kreatywny
- posiada gotowość do podejmowania pracy
- zna zasady bezpieczeństwa i higieny w pracy

- dąży do rozwoju własnych zainteresowań i pasji, w prawidłowy sposób organizuje czas wolny.

Absolwent Szkoły Branżowej I stopnia-uczeń niepełnosprawny intelektualnie w stopniu lekkim:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia
- ma ukształtowane poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz prezentuje postawy patriotyczne
- ma świadomość własnej tożsamości, akceptuje sam siebie
- samodzielnie podejmuje decyzje, zgodnie z ustaloną hierarchią potrzeb i wartości – samostanowienie
- nawiązuje pozytywne relacje z ludźmi, integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespoleżtałowanej stałą sprawności dobra
- zna i akceptuje psychiczne, fizyczne i społeczne atrybuty dorosłości
- dba o własne zdrowie i zna czynniki zagrażające zdrowiu i bezpieczeństwu oraz sposoby unikania zagrożeń
- podejmuje działania służące zdrowiu, rozwija swoją sprawność fizyczną i utrwala nawyk aktywności ruchowej, posiada umiejętność udzielania pierwszej pomocy.
- umie zachować się w sytuacjach ryzykownych, zagrażających bezpieczeństwu.
- umie poszukiwać pomocy w sytuacjach zagrożenia
- posiada wiedzę na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą.
- posiada podstawową wiedzę na temat szkodliwości używek w tym środków psychoaktywnych i ich pochodnych
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- zna i rozumie prawa obywatelskie
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu, tradycje szkoły, uczestniczy w kultywowaniu tradycji szkoły, miasta, regionu, państwa
- ma poczucie przynależności regionalnej i narodowej
- dostrzega konieczność wykonania określonej pracy, zadania. Jest aktywny i stara się być kreatywny
- posiada gotowość do podejmowania pracy
- zna i przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy

- dąży do rozwoju własnych zainteresowań i pasji, w prawidłowy sposób organizuje czas wolny oraz dba o swoją aktywność fizyczną jako podstawę zdrowego stylu życia.

Absolwent Ośrodka Rewalidacyjno -Wychowawczego, niepełnosprawny w stopniu głębokim:

- umie nawiązywać kontakty w sposób odpowiedni do potrzeb i możliwości
- komunikuje się z otoczeniem na poziomie odpowiadającym jego możliwościom
- jest samodzielny w podstawowych sferach życia
- rozumie zjawiska zachodzące w otoczeniu
- jest sprawny w zakresie dużej i małej motoryki
- orientuje się w schemacie własnego ciała oraz w przestrzeni

ROZDZIAŁ IV

Cele ogólne.

ZPSWR prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Zadania zaprojektowane w programie wychowawczo-profilaktycznym placówki podporządkowane są nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój ucznia we wszystkich jego wymiarach, rozbudzenie w nim wiary we własne siły i przygotowanie do życia samodzielnego na miarę możliwości oraz prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowego stylu życia i unikania zachowań ryzykownych. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia, wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferach:

- Sfera intelektualna:** Opanowanie podstawy programowej, rozwój zainteresowań, predyspozycji, kreatywności i przedsiębiorczości.
- Sfera fizyczna:** Zdobycie wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, zwłaszcza aktywności fizycznej.
- Sfera psychiczna:** Budowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności. Kształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału oraz tworzenie środowiska sprzyjającego zdrowiu psychicznemu.
- Sfera społeczna:** Kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, umiejętności analizy wzorów i norm społecznych, dokonywania wyborów oraz doskonalenie umiejętności wypełniania ról społecznych. Kreowanie postaw prospołecznych, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych.

•**Sfera aksjologiczna:** Zdobywanie stabilnego systemu wartości, docenienie znaczenia zdrowia i poczucia sensu istnienia. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych, takich jak epidemie czy kryzys spowodowany działaniami wojennymi

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków poczucia własnej wartości i sprawczości,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków
- kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub

opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- budowanie wiedzy uczniów na temat możliwych form i uwarunkowań korzystania z profesjonalnego wsparcia psychologicznego, zarówno w szkole, jak i poza szkołą, z uwzględnieniem potrzeby budowania i wzmacniania klimatu zaufania dzieci i młodzieży do działań specjalistów,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą. Pomoc uczniom z Ukrainy.
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- podnoszenie świadomości oraz poziomu wiedzy o bezpiecznym i higienicznym używaniu mediów cyfrowych, w tym właściwych reakcji na zjawisko cyberprzemocy rozwijanie u uczniów wiedzy z zakresu ochrony środowiska i klimatu,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym cyfrowych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na zachowania ryzykowne,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wzmacnianie kompetencji rodzicielskich związanych z rozpoznawaniem przejawów kryzysu psychicznego, sięganiem po właściwą pomoc, udzielaniem adekwatnego wsparcia dzieciom

W roku szkolnym 2025/2026 najważniejsze *działania w pracy wychowawczej* są ukierunkowane na:

- stworzenie uczniom przestrzeni do kształtowania umiejętności współpracy, autonomicznych zespołów, planowania, realizowania zaplanowanych działań ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych zasobów
- stworzenie sieci wsparcia w relacji dorośli – rówieśnicy, która pozwoli uczniom postrzegać wsparcie rówieśnicze jako umiejętność reagowania na oznaki problemów koleżanek i kolegów
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, wzmacnianie poczucia sprawczości
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- kształtowanie postawy asertywności oraz umiejętności rozwiązywania konfliktów z wykorzystaniem metody mediacji i negocjacji.

- motywowanie uczniów do systematycznej realizacji obowiązku szkolnego.
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców. *ówne zadania profilaktyczne programu to:*
- zapoznanie uczniów i rodziców z Programem Wychowawczo-Profilaktycznym placówki i obowiązującymi w niej procedurami oraz Standardami ochrony małoletnich.
- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- utrwalanie znajomości zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły, w domu, w kontaktach z obcymi.
- dalsze propagowanie zasad zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień w tym uświadomienie niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji.
- dostarczenie uczniom wiedzy o szkodliwości używek. Kształtowanie wśród uczniów postaw zapobiegających podatności na ryzyko kontaktu z lekami używkami, substancjami psychotropowymi, środkami odurzającymi i dopalaczami.
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych- zdrowe odżywianie, aktywność fizyczna, troska o zdrowie psychiczne.
- Nabywanie przez uczniów umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej.
- nasilenie działań zmierzających do eliminacji palenia papierosów przez uczniów
- kształtowania właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych
- uczenie rozumienia własnych emocji i rozwijanie umiejętności wyrażania ich oraz radzenia sobie ze stresem i sytuacjami kryzysowymi.
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmocnienie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

Zadania Programu wychowawczo -profilaktycznego będą realizowane w formie zajęć zorganizowanych na terenie Ośrodka, jak i poza nim, działań podejmowanych wspólnie z instytucjami pomocowymi, środowiskiem lokalnym, władzami samorządowymi oraz rodzicami i prawnymi opiekunami uczniów. rzędzi i zasobów cyfrowych oraz w razie potrzeby metod kształcenia na odległość. Cele programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne z wizją i oczekiwaniami rodziców.

ROZDZIAŁ V.

Struktura oddziaływań wychowawczych.

Dyrektor

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole;
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły;
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów;
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji;
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań;

- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego;
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły;
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych, Centrum Zdrowia Psychicznego przy Szpitalu Śląskim w Cieszynie w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog, pedagog specjalny, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyc kadre na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny

Rada pedagogiczna:

- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców;
- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,

- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu profilaktyczno - wychowawczego;

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Profilaktyczno - Wychowawczego;
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia;
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów;
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z sytuacją polityczną na świecie/ wojna na Ukrainie/
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji;
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach;
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie; zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów;
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Profilaktyczno - Wychowawczym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i specjalne potrzeby uczniów;
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców ze prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły;
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu;

- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym, psychologiem oraz specjalistami pracującymi z uczniem;
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- udzielają szeroko rozumianego wsparcia uczniom z Ukrainy.
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców;
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych;
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami-uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z obniżonego poczucia własnej wartości i poczucia sprawczości,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży;
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych;
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze;
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy;
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły;
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach;

- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki;
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów;
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów;
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Rodzice:

- współtworzą szkolny program profilaktyczno - wychowawczy;
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły;
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę;
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole;
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów;
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną zatwierdza program profilaktyczno - wychowawczy szkoły.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem;
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły;
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną;
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów;
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego;
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji;
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję;
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

ROZDZIAŁ VI

Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2025/26

Obszar rozwoju intelektualnego:

- Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.- prowadzenie zajęć rozwijających , organizacja konkursów, zawodów, warsztatów. zajęć rozwijających zainteresowania.
- Udzielenie pomocy w odpowiedniej formie wszystkim uczniom wymagającym wsparcia-objęcie wszystkich uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z potrzebami każdego z uczniów.
- Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych- motywowanie, stały monitoring.

Obszar rozwoju społecznego:

- Integracja zespołów klasowych: Organizacja zajęć integracyjnych, szczególnie z uwzględnieniem uczniów z Ukrainy.
- Utrwalanie norm i zasad: Stałe przypominanie i dbanie o prawidłowe rozumienie oraz respektowanie obowiązujących norm w szkole.
- Rozwój umiejętności społecznych: Realizacja zajęć i programów mających na celu rozwój umiejętności społecznych i budowanie poprawnych relacji.
- Aktywizacja społeczna: Udział uczniów w wycieczkach, wyjściach, konkursach międzyszkolnych oraz organizowanie akcji wolontarystycznych.
- Postawa proekologiczna: Udział uczniów w spotkaniach, akcjach, realizacja programów o charakterze proekologicznym.

Obszar rozwoju fizycznego

- Kształtowanie zachowań prozdrowotnych: Uczenie uczniów podejmowania i realizacji zdrowych nawyków.
- Ochrona zdrowia psychicznego: Udział uczniów w zajęciach, warsztatach na temat ochrony zdrowia psychicznego, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych.
- Zdrowy styl życia wolny od uzależnień cyfrowych: Udział uczniów w zajęciach, warsztatach, pogadankach mających na celu uświadamianie uczniów o niebezpieczeństwach związanych z nadużywaniem technologii, takich jak komputery, Internet, telefony komórkowe i telewizja.
- Świadome zależności między stylem życia a zdrowiem: Przeprowadzanie zajęć , warsztatów, pogadank mających na celu budowanie świadomości na temat wpływu stylu życia na zdrowie. Zapoznanie uczniów z zasadami zapobiegania chorobom zakaźnym.
- Profilaktyka uzależnień: Prowadzenie warsztatów, realizacja programów w wybranych klasach w celu kształtowania postaw zapobiegających kontaktowi z używkami, substancjami psychotropowymi, środkami odurzającymi i dopalaczami.

Obszar rozwoju emocjonalnego

- Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby: Organizacja konkursów i turniejów, które pomagają uczniom budować pozytywny obraz siebie oraz poczucie sprawczości.
- Samoocena i rozpoznawanie predyspozycji: Pomoc uczniom w rozwijaniu umiejętności samooceny, rozpoznawania swoich / mocnych i słabych stron/oraz konstruktywnego radzenia sobie z trudnościami.
- Radzenie sobie z agresją i przemocą: Realizacja programów i warsztatów wspierających rozwój umiejętności radzenia sobie z agresją i przemocą.
- Rozpoznawanie emocji: Wykorzystywanie sytuacji wychowawczych do rozwijania umiejętności rozpoznawania własnych emocji i dostosowywania zachowań adekwatnie do danych sytuacji społecznych, uczenie radzenia sobie ze stresem.
- Utrwalanie wiedzy na temat potrzeby zwrócenia się o pomoc w razie stwierdzenia pogorszenia nastroju, przemęczenia, pogorszenia kondycji psychicznej: zajęcia, warsztaty
- Równowaga psychiczna: Warsztaty, zajęcia, programy ukierunkowane na budowanie u uczniów równowagi i harmonii psychicznej, kreowanie właściwego stosunku, poczucia siły, chęci do życia i witalności.

Obszar rozwoju moralnego.

- Upowszechnienie wiedzy o normach i wartościach: Edukacja uczniów na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
- Zapoznanie z systemem wartości: Informowanie uczniów i rodziców o systemie wartości przyjętym w koncepcji pracy szkoły oraz regulacjach prawa wewnątrzszkolnego.
- Wychowanie do dojrzałości: Kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, które umożliwiają podejmowanie odpowiedzialnych decyzji.
- Czynienie dobra: Rozwijanie u uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra. Udział w akcjach wolontarystycznych, organizacja wsparcia rówieśniczego.

- Poprawa relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami. Prowadzenie mediacji szkolnych, tworzenie warunków dążenie by uczniowie w swoich zachowaniach kierowali się normami wynikającymi z przyjętych w szkole wartości.

ROZDZIAŁ VII

Harmonogram działań

	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
SFERA INTELEKTUALNA				

<p>Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów</p>	<p>Przeprowadzanie w klasach diagnoz, obserwacje podczas bieżącej pracy. Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć rozwijających pasje i talenty, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta.</p> <p>Szkolenie rady pedagogicznej z zakresu nowatorskich aktywnych metod pracy oraz nowych technologii cyfrowych.</p>	<p>nauczyciele, wychowawcy</p> <p>nauczyciele wychowawcy klas</p> <p>koordynatorzy WDN</p>	<p>IX</p> <p>cały rok</p> <p>zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby</p> <p>Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie</p> <p>zgodnie z harmonogramem WDN dla poszczególnych etapów edukacyjnych.</p>
<p>Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień</p>	<p>zajęcia z doradztwa zawodowego , zajęcia kreatywności ,TUS</p>	<p>wychowawcy, doradca zawodowy</p>	<p>zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach</p>

Kształtowanie postawy twórczej, rozwój kreatywności, rozwijanie poczucia sprawczości.	Realizacja zajęć z wykorzystaniem form i metod rozwijających kreatywność, szkolne festiwale twórczości artystycznej, konkursy, przegląd	wychowawcy, organizatorzy konkursów, arteterapeuci, muzykoterapeuci	cały rok
Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów w sposób kulturalny.	warsztaty w klasach VII/VIII Szkoły Podstawowej i Szkole Branżowej I stopnia	wychowawcy, nauczyciele, opiekun samorządu, pedagog, psycholog	cały rok
Podnoszenie efektów kształcenia poprzez doskonalenie techniki uczenia się i uświadamianie wagi edukacji.	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, warsztaty	pedagog, psycholog, nauczyciele, wychowawcy	na bieżąco
Poznanie historii i kultury polskiej i europejskiej	Zajęcia, warsztaty projekty, wycieczki. Lekcje wychowawcze.	nauczyciele, wychowawcy,	cały rok
Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych i wzrost motywacji do nauki w oparciu o cele i marzenia.	Monitorowanie frekwencji. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązków szkolnego Lekcje wychowawcze	pedagog, nauczyciele, wychowawcy	cały rok

SFERA MORALNA

<p>Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, chęci czynienia dobra poszanowania ludzkiej jednostki.</p>	<p>Działalność charytatywna, wolontariat szkolny. Udział w akcjach Góra Grosza , WOŚP, wsparcia dla potrzebujących Dzień dobrych uczynków.</p>	<p>pedagog, psycholog, nauczyciele, opiekun samorządu szkolnego</p>	<p>cały rok</p>
<p>Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.</p>	<p>Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, prezentacje, przedstawienia konkursy, tematyczne lekcje wychowawcze</p>	<p>nauczyciel przedmiotowi, wychowawcy klas</p>	<p>Na bieżąco w trakcie zajęć lekcyjnych oraz zgodnie z kalendarzem imprez</p>
<p>Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu</p>	<p>Wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze,</p>	<p>nauczyciele, wychowawcy klas</p>	<p>Zgodnie z planami wychowawców klas.</p>
<p>Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii</p>	<p>Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, wycieczki, projekty i programy</p>	<p>nauczyciele, wychowawcy</p>	<p>Zgodnie z planami wychowawców klas.</p>
<p>Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka , agresję</p>	<p>Obchody Dnia Tolerancji, Godności Człowieka, Szkolny Tydzień Profilaktyki warsztaty</p>	<p>pedagog, psycholog szkolny, nauczyciele wychowawcy klas</p>	<p>Zgodnie z kalendarzem imprez</p>

Kształtowanie empatii i zrozumienia wśród uczniów różnych rodzajów niepełnosprawności.	pogadanki, warsztaty, projekcja filmów edukacyjnych,	nauczyciele, pedagog, psycholog	Na bieżąco oraz obchody Międzynarodowego dnia godności osób niepełnosprawnych, Dnia osób z niepełnosprawnością intelektualną, Dnia osób z Zespołem Downa, Światowego Dnia Świadomości Autyzmu
Wsparcie uczniów w rozwiązywaniu konfliktów i promowanie wartości moralnych	Mediacje rówieśnicze.	pedagog Samorząd uczniowski	Wg potrzeb

SFERA FIZYCZNA

<p>Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą oraz poszerzanie wiedzy z zakresu pierwszej pomocy medycznej .</p>	<p>Zajęcia ruchowe, turnieje. Realizacja programów profilaktycznych. Zajęcia w ramach godzin wychowawczych.</p>	<p>pedagog, psycholog, nauczyciele nauczyciele W-F</p>	<p>Zgodnie z kalendarzem imprez. Tydzień Profilaktyki</p>
<p>Promowanie aktywności sportowej i aktywnego spędzania wolnego czasu</p>	<p>Dzień Zdrowia. Turnieje konkursy, zajęcia aktywizujące.</p>	<p>nauczyciele W-F nauczyciele</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Promowanie zdrowego odżywiania i profilaktyka otyłości</p>	<p>Apele, zajęcia warsztatowe,</p>	<p>nauczyciele</p>	<p>Zgodnie z planami pracy wychowawców klas.</p>
<p>Wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa, radzenia sobie w sytuacjach zagrożeń dla zdrowia fizycznego, psychicznego.</p>	<p>Zajęcia tematyczne na godzinach wychowawczych. Realizacja programów profilaktycznych.</p>	<p>wychowawcy klas pedagog, psycholog</p>	<p>Godziny wychowawcze. Zajęcia wg planu pracy pedagoga , psychologa</p>

<p>Wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny w związku z możliwością kontaktu z chorobami zakaźnymi.</p>	<p>Pogadanki na lekcjach. Treningi . Programy profilaktyczne.” Podstępne wzw” HIV/AIDS, „Znamię?, Znam je!”</p>	<p>Wychowawcy klas. Nauczyciele</p>	<p>Na bieżąco.</p>
<p>Przeciwdziałanie zagrożeniom cywilizacyjnym i profilaktyka uzależnień. Przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z zażywaniem dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych.</p>	<p>Szkolny Tydzień Profilaktyki. Spotkania ze specjalistami, przedstawicielami instytucji pomocowych. Programy Profilaktyczne. Klub domowych detektywów. Bieg po zdrowie Unplugged Smashed Nawigacja w każdą pogodę.</p>	<p>Pedagog, psycholog, nauczyciele</p>	<p>Cały rok</p>

SFERA SPOŁECZNA

	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej a także społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły.	Omówienie zasad statutu szkoły, regulaminów i procedur szkolnych, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	wychowawcy	IX
	Integracji zespołów klasowych ze szczególnym uwzględnieniem integracji z uczniami z Ukrainy.	Zajęcia integracyjne w klasach. Kontrakty klasowe. Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania.	wychowawcy,	cały rok
	Uczenie zasad samorządności i demokracji.	Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, Wybór opiekuna samorządu.	opiekun samorządu wychowawca klasy	IX.2024
	Utrwalanie zasad kultury bycia i słowa	Zajęcia z wychowawcą,	wychowawcy klas nauczyciele	cały rok
	Troska o budowanie poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole.	Zajęcia z wychowawcą, spotkania z przedstawicielami Straży Miejskiej i Policji. Warsztaty, projekty	pedagog, psycholog szkolny, nauczyciele	cały rok

	Kształtowanie postawy proekologicznej opartej na szacunku wobec środowiska naturalnego.	<p>Udział w akcji sprzątanie świata.</p> <p>Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze.</p>	nauczyciele	zgodnie z kalendarzem imprez na bieżąco
	Kształtowanie aktywnej postawy zawodowej.	warsztaty dla III klas Szkoły Branżowej i SPdP, zajęcia lekcyjne	doradca zawodowy nauczyciele	drugie półrocze zgodnie z harmonogramem zajęć
	Zapoznanie uczniów ze standardami ochrony małoletnich	<p>Lekcje wychowawcze z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i materiałów edukacyjnych.</p> <p>Prowadzenie cyklicznych spotkań z uczniami, podczas których będą omawiane sytuacje, w których standardy te mają zastosowanie, oraz sposoby ich przestrzegania.</p>	Dyrektor szkoły Wychowawcy klas	
	Monitorowanie i egzekwowanie przestrzegania standardów ochrony małoletnich w szkole	Organizacja regularnych audytów i raportów dotyczących przestrzegania standardów ochrony małoletnich oraz podejmowanie działań naprawczych w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.	Dyrektor szkoły, zespół ds. monitorowania standardów ochrony małoletnich,	

SFERA EMOCJONALNA

	SFERA EMOCJONALNA			
	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	warsztaty lekcje wychowawcze	psycholog szkolny, wychowawca nauczyciele	cały rok wg planu
	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.	zajęcia integracyjne w klasach, lekcje wychowawcze	pedagog, psycholog szkolny, nauczyciele	pierwsze półrocze
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych emocji, radzenia sobie z trudnymi emocjami, stresem.	warsztaty lekcje wychowawcze, zaj. dydaktyczne Program „Przyjaciele Zippiego”	psycholog szkolny, pedagog nauczyciele	cały rok
	Budowanie równowagi, harmonii psychicznej, Poczucia siły, chęci do życia i witalności.	Lekcje wychowawcze. Warsztaty	nauczyciele, wychowawca, psycholog	Cały rok.
	Kształtowanie umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich			

	predyspozycji, rozwoju własnej osobowości.	Zajęcia lekcyjne	nauczyciele	Cały rok
	Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej w tym pogorszenia nastroju, na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą	lekcje wychowawcze z udziałem psychologa/pedagoga Warsztaty, innowacje pedagogiczne.	wychowawcy klas	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów
	Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej. Budowanie poczucia bezpieczeństwa u uczniów.	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń.	wychowawcy klas/ psycholog	zgodnie z potrzebami
	Budowanie prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty	Lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty Program” Empatyczna klasa”	wychowawcy klas pedagog/ psycholog	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów

ROZDZIAŁ VIII

Ewaluacja.

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Program wychowawczo-profilaktyczny jest dokumentem dynamicznym, który ma na celu dostosowywanie się do zmieniającej się rzeczywistości. Jego skuteczność będzie monitorowana i poddawana cyklicznej ewaluacji. **Monitorowanie** polega na systematycznej obserwacji realizacji celów i zadań programu, natomiast **ewaluacja** to pogłębiona analiza i ocena wartości programu, która pozwala na decyzję o jego kontynuacji lub modyfikacji.

Źródła informacji do ewaluacji programu obejmują:

- Udział w projekcie „Nawigacja w każdą pogodę ”
- Obserwację i analizę zachowań uczniów.
- Wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli oraz spotkania zespołów problemowych.
- Semestralne sprawozdania koordynatorów etapów edukacyjnych.
- Analizę dokumentacji.
- Rozmowy z uczniami i rodzicami.
- Udział uczniów w różnych imprezach szkolnych i pozaszkolnych.
- Analizę trudnych przypadków wychowawczych oraz podejmowanych działań zaradczych i postępów.

Ewaluacja programu będzie przeprowadzana co roku przez Zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego, powołany przez dyrektora.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną ZPSWR w Cieszynie
w dniu

Program wychowawczo - profilaktyczny ZPSWR w Cieszynie uzupełniają i uszczegóławiają następujące dokumenty:

Statut Szkoły

Program Rozwoju Szkoły

Regulamin Samorządu Szkolnego

Kalendarz imprez szkolnych

Plan Organizacji Pracy Szkoły

Załącznikiem do szkolnego programu profilaktyczno - wychowawczego szkoły są obowiązujące w ZPSWR procedury.

Szczegółowy plan pracy wychowawczo - profilaktycznej uzgadnia wychowawca z uczniami, ich rodzicami oraz nauczycielami uczącymi w oddziale i innymi nauczycielami - specjalistami.

Program Wychowawczo -Profilaktyczny na rok szkolny 2025/26 opracował zespół w składzie: S Nogowczyk, M Hławiczka, K. Tymoczko, A. Rybka, P. Łysień, M. Chybiorz,